

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 71 0 P 204607 20 Rev 2
Banjaluka, 18.04.2022. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću koje sačinjavaju sudije ovog suda i to, Senad Tica kao predsjednik vijeća, te Jadranka Stanišić i Rosa Obradović kao članovi vijeća, u pravnoj stvari tužilaca, K.P. i Š.P., oboje iz B., RH, zastupanih po punomoćniku, B.M., advokatu iz P., protiv tužene, Republike Srpske, zastupane po Pravobranilaštvu Republike Srpske, radi predaje stvari, odlučujući o reviziji tužene protiv presude Okružnog suda Banjaluci broj 71 0 P 204607 20 Gž 3 od 25.05.2020. godine, na sjednici održanoj dana 18.04.2022. godine, donio je

PRESUDU

Revizija se odbija.

Obrazloženje

Prvostepenom presudom Osnovnog suda u Banjaluci broj 71 0 P 204607 19 P 2 od 29.11.2019. godine obavezana je tužena da tužiocima preda 2.100 grama zlatnog i 4.700 srebrenog nakita, s tim što se može osloboditi od navedene obaveze ako isplati iznos od 140.000,00 KM.

Istom presudom tužena je obavezana da tužiocima naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 9.740,00 KM.

Drugostepenom presudom Okružnog suda Banjaluci broj 71 0 P 204607 20 Gž 3 od 25.05.2020. godine, žalba tužene je odbijena i prvostepena presuda potvrđena.

Tužena revizijom pobija drugostepenu presudu, zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da se pobijana presuda preinači i zahtjev tužilaca odbije ili ukine i predmet vrati na ponovno suđenje.

Odgovor na reviziju nije podnesen.

Revizija nije osnovana.

Predmet spora u ovoj pravnoj stvari je zahtjev tužilaca kojem je udovoljeno prvostepenom presudom.

Po provedenom postupku prvostepeni sud je utvrdio: da su tužioci, u periodu od 1985. godine do 1992. godine, živjeli u P., gdje su imali zlatarsku radnju pod nazivom Z.; da su početkom 1992. godine, usljed ratnih dešavanja, napustili P., tako što je prvo otišla Š.P., a za njom i njen suprug, K.P.; da je prilikom odlaska iz P., K.P., predao na čuvanje, H.P. torbu sa

oko 8 kilograma zlatnog i srebrenog nakita; da je ne dugo poslije toga, u ljeto 1993. godine, a po molbi Š.P., H.P. predao torbu sa nakitom I.A., koji je bio na proputovanju u P. i koji je trebao, tu torbu sa nakitom da preda Š.P., koja se tada nalazila na K.; da je neposredno, nakon predaje torbe sa nakitom, policija zaustavila i pretresla vozilo I.A., kojom prilikom su našli torbu sa nakitom i istu oduzeli; da je tom prilikom policija sačinila potvrdu od 11.08.1993. godine kojom je potvrdila, da je od I.A. privremeno oduzeto 2.100 grama zlatnog nakita i 4.700 grama srebrenog nakita; da je 13.08.1993. godine ta količina nakita predata N.b. RS B., koja je, na osnovu Zaključka Vlade Republike Srpske broj ... od 08.07.1994. godine, 15.09.1994. godine predala predmetni nakit Državnoj komisiji ...; da su u toku 2007. godine, tužioci zatražili da Ministarstvo Republike Srpske sprovede istragu o ovom događaju, nakon čega je Ministarstvo Republike Srpske, tj. po sprovedenoj istrazi, cijeli predmet uputio Okružnom tužilaštvu Banjaluka; da su tužiocu 01.12.2014. godine podnijeli predmetnu tužbu.

Temeljem ovakvog činjeničnog utvrđenja prvostepeni sud je zaključio da je zahtjev tužilaca osnovan, pa je stoga sudio kao u izreci prvostepene presude.

Iz razloga odluke prvostepenog suda proizilazi, da su shodno odredbama člana 37. Zakona o svojinsko pravnim odnosima ("Službeni list SFRJ", br. 6/80 i 36/90, te "Službeni glasnik Republike Srpske", br. 38/03 - u daljem tekstu: ZOSPO) tužioci dokazali, da su vlasnici 2.100 grama zlatnog i 4.700 grama srebrenog nakita i da se isti nalazi kod tužene, zbog čega se i njihov zahtjev za predaju u posjed stvari ukazuje osnovanim.

Cijeneći da je zahtjev za predaju stvari određen i da isti ne zastarijeva, prvostepeni sud nalazi da su neosnovani prigovori tužene, da tužioci nisu dokazali da su vlasnici stvari, da stvari nisu individualno određene i da je predmetno potraživanje zastarjelo.

Pri tome prvostepeni sud nalazi, da građansko-pravna ponuda, prema kojoj se tuženi može osloboditi obaveze predaje stvari ukoliko isplati 140.000,00 KM, se ne smatra zahtjevom iz tužbe.

Drugostepeni sud je prihvatio činjenična utvrđenja i zaključak prvostepenog suda, pa je sudio tako što je donio odluku kao u izreci drugostepene presude.

Odluke nižestepeni sudova su pravilne.

Naime, zahtjevom iz tužbe tužioci su tražili da se tužena obaveže da im preda u posjed 2.100 grama zlatnog i 4.700 srebrenog nakita, s tim da se može osloboditi navedene obaveze ako isplati 140.000,00 KM.

Ovako postavljen zahtjev, u smislu odredaba člana 178. Zakona o parničnom postupku ("Sl. glasnik RS", br. 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13 - u daljem tekstu ZPP), je zahtjev za predaju stvari sa jednom građansko-pravnom ponudom, da se tuženi može osloboditi obaveze iz zahtjeva, ukoliko isplati određen iznos novca.

Prema odredbama člana 127. Zakona o stvarnim pravima („Službeni glasnik RS“ broj 124/08, 58/09 i 60/15), a koji je bio na snazi u vrijeme kada je započet ovaj postupak, 01.12.2014. godine, da bi ostvario pravo na vraćanje stvari, vlasnik mora dokazati, da je stvar koju zahtijeva njegova svojina i da se stvar nalazi u državini tuženog.

Kada se ima u vidu, da iz iskaza parničnih stranaka, te saslušanih svjedoka, jasno proizilazi, da su tužioci živjeli u P. od 1985. godine do 1992. godine, da su se bavili trgovinom zlata, tako što su imali svoju zlatarsku radnju pod nazivom Z., da je po napuštanju P. početkom 1992. godine K.P. predao P.H. torbu sa oko 8 kilograma nakita, da je H.P. u augustu 1993. godine tu torbu predao I.A., da je policija prilikom pretresa vozila I.A. oduzela tu torbu, da je

tom prilikom, 11.08.1993. godine, sačinila potvrdu o privremeno oduzetim predmetima i to, 2.100 grama zlatnog nakita i 4.700 grama srebrenog nakita, da je 13.08.1993. godine Ministarstvo Republike Srpske taj nakit predao N.b. RS., da je N.b. RS, na osnovu Zaključka Vlade Republike Srpske od 08.07.1994. godine predmetni nakit predala Državnoj komisiji ..., dana 15.09.1994. godine, ovaj sud nalazi, da je pravilan zaključak nižestepenih sudova, da su tužioci dokazali, da su vlasnici stvari čiju predaju u posjed traže i da se stvari nalaze kod tužene.

Kod takvog stanja stvari, neosnovan je revizioni prigovor tužene da tužioci nisu dokazali da su vlasnici predmetnih stvari, tim prije što su iste potpuno određene u smislu 2.100 grama zlatnog nakita i 4.700 grama srebrenog nakita. Naime, neutemeljene su tvrdnje revidenta, da tužioci nisu na pouzdan način dokazali vlasništvo na stvarima čiju predaju traže, jer da su na te okolnosti provodili samo subjektivne dokaze. Ovo stoga, što su na okolnosti vlasništva na stvarima čiju predaju traže tužioci proveli dokaze, saslušanja stranaka i svjedoka i uvida u relevantnu dokumentaciju.

Kako su tužioci dokazali, da su vlasnici stvari čiju predaju traže i da se stvari nalaze kod tužene, tim prije što tužena nije sporila da se stvari nalaze u njenom posjedu, pravilan je zaključak nižestepenih sudova, da je zahtjev tužilaca osnovan u smislu odredaba člana 127. Zakona o stvarnim pravima.

Takođe su neosnovani revizioni prigovori da je predmetno potraživanje zastarjelo, jer zahtjev za predaju u posjed stvari ne zastarijeva u smislu odredaba člana 126. stav 2. Zakona o stvarnim pravima.

Naime, građansko-pravna ponuda, kojom se tuženi može osloboditi obaveze iz zahtjeva pod uslovom da isplati određen iznos novca, ne smatra se zahtjevom iz tužbe, pa se stoga i prigovori zastarjelosti predmetnog potraživanja tiču samo zahtjeva za predaju u posjed stvari. Kod takvog stanja stvari, tužioci nisu bili ni u obavezi da dokazuju da je vrijednost, 2.100 grama zlatnog i 4.700 grama srebrenog nakita, 140.000,00 KM.

Obzirom da se revizijom tužene ne dovodi u pitanje zakonitost i pravilnost odluke drugostepenog suda, te kako ista nije zahvaćena nedostatcima na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti, valjalo je, primjenom člana 248. ZPP, donijeti odluku kao u izreci ove presude.

Predsjednik vijeća
Senad Tica

Za tačnost otpavka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Aćić

